

Wayang

Het woord wayang omvat poppenspel (golek), schimmenspel (kulit), maskerspel (topeng) en dans (wong) uit Indonesië. De dalang is de poppenspeler en leider van het gamelanorkest dat achter hem zit. Met gekruiste benen zit hij tijdens het spel voor of achter een wit scherm.

De dalang beweegt de leren figuren, spreekt hun rol en zingt. Met een houten hamertje (cempala) – dat tussen zijn tenen zit – geeft hij klopsignalen tegen een kist (kotak wayang) om het tempo van de muziek aan te geven. Tussen de speler en het scherm brandt een

lamp (blenchong). Hierdoor kan het publiek de poppen als schaduw zien aan de andere kant van het speelscherm (kelir). Niet gebruikte figuren worden in de stam van een bananenplant geprikt: links de kwade partij, rechts de goede.

Heldendichten met Semar en Petruk

Gespeeld worden de Mahabharata- en de Ramayanaverhalen (heldendichten uit India). De wijze nar Semar is dienaar en raadsman van goden en edelen. Hij heeft een flinke bil en buik, een groot gezicht en één tand in de mond. Een van zijn zonen is de langneuzige Petruk. Hij heeft een uitgezakte buik. Zijn hoofd staat op een lange, naar voren gebogen nek.

Afbeelding: in kleermakerszit spelende dalang met de dikke clown Semar.